

Postrzeganie ciała przez Azteków. Ujęcie emiczne

Przeanalizowanie sposobów postrzegania ciała i cielesności przez samych Azteków podjęte w tym rozdziale pracy pozwoli nam na dokładne uściślenie kategorii w jakich jawił się ten temat autochtonom Meksyku. Analiza taka umożliwi określenie jakie części ciała miały szczególne znaczenie, jak konotowały się one w mentalności społecznej i jakimi symbolami były opatrzone.

Mieszkańcy dawnego Meksyku pozostawili po sobie obszerną spuściznę kulturową niestety uszczuploną przez konkwistę. Wśród licznych dzieł architektury, malarstwa i rzeźby znaleźć możemy również świadectwa literackie. Myślę, że właśnie na podstawie tego typu materiałów, w których przetrwały wypowiedzi i sądy samych Azteków, najlepiej uda się prześledzić jak pojmowano ciało w tym społeczeństwie.

Aztekowie posługiwali się głównie pismem hieroglificznym. Mimo to przy sporządzaniu zapisków używano zarówno pisma piktograficznego, ideograficznego, jak i fonetycznego^[1] ^[2].

Jednak ten ostatni z wymienionych typów pisma nigdy nie wyszedł ponad poziom pisma szarady. Opierał się on bardziej na domyślności czytającego niż na logicznych regułach. Za pomocą tych metod sporządzano na papierze malowane kodeksy. Znaczenie tych kodeksów rozszyfrował z pomocą informatorów indiańskich zakonnik hiszpański Bernard Shagun. Dzięki jego staraniom zachowały się liczne dzieła tego typu, a co za tym idzie zapisana w nich historia i tradycja podbitego narodu Azteków. Można powiedzieć, że Shagun był pierwszym etnologiem Mezoameryki. Oprócz spisywania tłumaczeń dawnych tekstów do jego zasług należy nauczanie języka hiszpańskiego dawnych kapłanów, tworzących przed konkwistą elitę intelektualną społeczeństwa. Dzięki tym staraniom dawni kapłani azteccy

spisali swoje doświadczenia i przeżycia dotyczące konkwisty. Właśnie w tych materiałach doszukać się możemy wielu cennych informacji o społecznym obrazie ciała.

Konkwista była okresem szczególnym dla Azteków. Po raz pierwszy zetknęli się oni z ludźmi białymi i reprezentującymi daleko odmienną kulturę oraz technikę. W tekstach tych zachowały się pierwsze wrażenia ze spotkania z Hiszpanami, obrazy rzezi i walki, ale także liczne odczucia towarzyszące skrajnym sytuacjom, takie jak: lęk, przerażenie, gorycz, radość. Dlatego też analiza tych źródeł ukazuje ciało Azteków na licznych płaszczyznach i w różnych sytuacjach. Oprócz uczniów Bernardino de Shaguna całości dopełniają liczne pieśni o podboju, anonimowe relacje oraz świadectwa Indian sprzymierzonych z Hiszpanami. Należy zaznaczyć, że w materiałach tych stosunkowo mało miejsca poświęcono ciału i cielesności kobiet. Wynika to ze skrajnie patriarchalnego charakteru społeczeństwa azteckiego. Dlatego też teksty dotyczą głównie mężczyzn, walczących i pertraktujących z Hiszpanami. Jednakże część opisów odnosi się zarówno do kobiet, jak i do mężczyzn ukazując ogólnie akceptowane i funkcjonujące normy społeczne i struktury mentalne rządzące postrzeganiem ciała.

Emic/etic- para terminów stworzonych przez amerykańskiego lingwistę K. Pike'a w celu wyodrębnienia dwóch różnych procedur analitycznych. Ujęcie emiczne jest to badanie systemów kulturowych z pozycji wewnętrznego interpretatora. Zob. Hasło emic/etic , Zofia Staszczak (red) , Słownik etnologiczny: Terminy ogólne, Warszawa – Poznań 1987, s. 74-75.

[\[1\]](#) Miguel León – Portilla, Dawni Meksykanie, Kraków 1976, s. 58-70.

[\[2\]](#) Ibidem, s. 60.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.